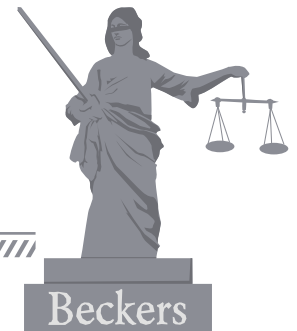

Maastrichts coffeeshopbeleid bij Europese rechter

Door: André Beckers

Er is nieuws te melden in de 'Pilot Donner' zaak. Als gevolg van de overlast die Maastricht ondervindt van de vele drugstoeristen (lees kopers van harddrugs en grote(re) hoeveelheden cannabis) dreigt de coffeeshoptoerist (lees de cannabisconsument) uit de gedoogde coffeeshop te worden gejaagd. Dit probeert de gemeente te bereiken door een wijziging van de Algemene Plaatselijke Verordening.

Op grond daarvan is het de coffeeshophouder verboden andere personen dan ingezetenen tot de coffeeshop toe te laten of daarin te laten verblijven. Met een niet ingezetene wordt bedoeld op degene die zijn werkelijke woonplaats niet in Nederland heeft. Hiermee probeert Maastricht de deuren van coffeeshops gesloten te houden voor buitenlanders (met name Belgen, Duitsers en Fransen).

Juridische proeftuin

De verplichting om te discrimineren op basis van nationaliteit is enkele jaren geleden op uitdrukkelijk verzoek van de toenmalige Minister van Justitie Donner ingevoerd in Maastricht, zodat deze gemeente fungeert als juridische proeftuin voor de rest van Nederland. De gemeenteraad van Maastricht heeft hierover geen inhoudelijke discussie met burgemeester Leers gevoerd. Leers wist dit handig voor zich uit te schuiven. De regel was immers niet zijn idee, maar dat van de Minister van Justitie. De gemeente Maastricht wil gesteund door het Rijk (internationaal) duidelijk zichtbaar optreden tegen de 14 gedoogde verkooppunten van cannabis. Optreden te-

gen de naar schatting ongeveer 100 illegale (niet gedoogde) verkooppunten van drugs is voor het buitenland veel minder zichtbaar. De buitenlandse pers schenkt vooral aandacht aan onze coffeeshops. Om die reden wordt de gedoogde coffeeshopsector steeds harder aangepakt en mag de illegale sector zich bij succes daarvan alvast rijker rekenen.

Easy Going

Ik dwaal af en zal terugkeren naar de rechtszaak, die in het kader van de 'Pilot Donner' wordt gevoerd. Het begon met een besluit van Leers van 7 september 2006, waarbij coffeeshop Easy Going drie maanden gesloten werd, omdat bij herhaling toegang was verleend aan 'niet ingezetenen' van Nederland. Marc Josemans, de exploitant van Easy Going, legde zich niet neer bij de sluiting van zijn coffeeshop en stapte naar de rechter. Zijn mening is glashelder: "Ik heb in mijn 25 jaren als coffeeshophouder nog nooit gediscrimineerd. Het is in strijd met mijn principes en met mijn rechtsgevoel om deze regel uit te voeren. Ik weiger te discrimineren."

In strijd met de Grondwet

De rechtbank te Maastricht kon hem in dit standpunt volgen, zodat bij uitspraak van 1 april 2008 het door hem ingestelde beroep gegrond werd verklaard. Volgens de rechtbank levert de bewuste APV-bepaling strijd op met de Grondwet, zodat deze bepaling onverbindend werd verklaard. Dit met dank aan onze Grondwet, waarvan artikel 1 inhoudt dat allen die zich in Nederland bevinden in gelijke gevallen gelijk worden behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

Raad van State

De gemeente Maastricht kon zich niet met de uitspraak verenigen en ging in beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Op 8 april 2009 heeft deze een eerste uitspraak gedaan. De Afdeling wees op een Europese Regel die eveneens een discriminatieverbod behelst. Ingevolge het EG-Verdrag is binnen de werkingssfeer van dit Verdrag (in beginsel) elke discriminatie op grond van nationaliteit verboden. De Afdeling heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen verzocht een aantal rechtsvragen te beantwoorden. In afwachting van beantwoording van deze vragen ligt de rechtszaak voorlopig stil. Hierdoor staat vast dat de regering en de Tweede Kamer bij de komende evaluatie van het drugsbeleid nog steeds niet weten of een verbod zoals in Maastricht is ingevoerd juridisch haalbaar is. Dat maakt het debat over de vraag of buitenlanders moeten worden geweerd uit coffeeshops wel zo interessant!

André Beckers
Advocaat te Maastricht

